אישים באגרות הראי"ה

# הרב זייוויץ, מפרש הירושלמי

## מחבר ביאור על התלמוד הירושלמי · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

## בקצרה

הרב זייוויץ חיבר ביאור על התלמוד הירושלמי. פרטים ביוגרפיים עליו לא מצאנו במקורות שבדקנו, ומה שידוע עליו כאן הוא מן האגרות.

## הרב קוק על הרב זייוויץ

בטבת תרפ"ג (1923) כתב הרב קוק לרב זייוויץ על הקונטרסים שקיבל מביאורו לירושלמי, וכתב שהוא "הולך בביאורו בדרך ישרה וסלולה, חותר למצוא את הנקודה הפשטית בדברי תלמוד המערבי". אף שכבר יש ביאורים מגאוני עולם, "עוד הניחו מקום להתגדר לכל אשר ישר הולך" (כרך ד', אגרת אקנד).

## האגרות

**כרך ד', אגרת אקנד:** שבח לביאורו על הירושלמי, שחותר לפשט הישר.

*"חותר למצוא את הנקודה הפשטית בדברי תלמוד המערבי"*

# נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב זייוויץ, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

# אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אקנד

### תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** כ"ו טבת תרפ"ג **נמען:** הרב זייוויץ (מפרש הירושלמי)

שבח לביאורו על הירושלמי, שחותר לפשט הישר; גם אחרי מפרשים גדולים יש מקום להגהות ולפירושים. בתוספת: יש לחזק גם את בית היתומים 'ציון', המחנך לתורה ויראה, כי לא כל בתי היתומים מתנהלים כראוי.

### עיקרי הדברים

- שבח לביאור.
- הפשט הישר.
- בית היתומים 'ציון'.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1]. כ"ו טבת ג'

שלו'[2] וברכה לכבוד ידידי הרב הגאון המובהק סוע"ה[3] מו"ה[4] זייויץ שליט"א[5] שלו' רב באה"ר[6] זה זמן הגון שנתכבדתי במכתב כתר"ה[7] היקר,

ואח"כ[8] הובאו אלי קונטרסים הנדפסים מביאורו על הירושלמי, ומרוב הטרדא לא הי'[9] בכחי להביט בהם עד כה, ואתו הסליחה. והנה ראיתי אור באיזהו מקומן, איך שהוא הולך בביאורו בדרך ישרה וסלולה, חותר למצוא את הנקודה הפשטית בדברי תלמוד המערבי. ואף שכבר יש לנו איזה ביאורים על הירושלמי מרבנים גאוני עולם קמאי ובתראי, בכל זאת עוד הניחו מקום להתגדר לכל אשר ישר הולך, בין בעניני הגהות פשוטות וישרות, בין בפירושים, ואשרי חלקו דמר אשר עיניו לנוכח יביטו לחפש בכל מקום רק את הפשט הפשוט והישר. חזקה היא תקותי, שרבים מבאי שערי הירושלמי יודוהו כי פקח את עיניהם בביאורים נכונים במקומות שונים. ויהי'[10] ד' עמו ויוציא מן הכח אל הפועל את חפץ לבבו הטהור, ויהיו דברים מתקבלים באהבה בין לומדי תורה לשמה.

כנפשו היקרה ונפש ידי"ע[11] דוש"ת[12] באהבת אומן

**הק' אברהם יצחק ה"ק**

נ"ב[13]. וע"ד[14] ביה"י[15] ציון, כאשר ישנם בתי יתומים חוץ מביה"י[16] דיסקין מיסודו של הגריל"ד[17] [בית היתומים שייסד המהרי"ל דיסקין בירושלים] זיע"א[18] זצ"ל[19], ולא ככולם מתנהג החנוך כראוי לחפץ שלומי אמוני ישראל, ראוי לחזק את ביה"י ציון ג"כ[20], שהוא מתנהג בשורה ישרה, בחנוך של תורה ויראת שמים, להציל עד כמה שאפשר יותר מהיתומים העזובים שיהיו מגודלים ליהודים כשרים. וכגון דא מצוה רבה היא וטוב אשר תאחוז בזה וגם מזה אל תנ"י[21], [קהלת ז, יח] ידידו הנ"ל[22]

1. ב"ה - ברוך השם
2. שלו' - שלום

3. סוע"ה – סיני ועוקר הרים
4. מו"ה – מורנו הרב
5. שליט"א – שיחיה לאורך ימים טובים אמן
6. באה"ר – באהבה רבה
7. כתר"ה – כבוד תורתו רום הדרתו
8. ואח"כ – ואחר כך
9. הי' – היה
10. ויהי' – ויהיה
11. ידי"ע – ידידו עוז
12. דוש"ת – דורש שלומו ותורתו
13. נ"ב – נכתב בצד (תוספת למכתב)
14. וע"ד – ועל דבר
15. ביה"י – בית היתומים
16. מביה"י – מבית היתומים
17. הגריל"ד – הגאון רבי יהושע לייב דיסקין
18. זיע"א – זכותו יגן עלינו אמן
19. זצ"ל – זכר צדיק לברכה
20. ג"כ – גם כן
21. תנ"י – תנח ידך
22. הנ"ל – הנזכר לעיל